

STANOVISKO K UŽÍVÁNÍ MALÉHO STÁTNÍHO ZNAKU NA VEŘEJNÝCH LISTINÁCH

Dotaz:

Platí, že pokud zákon stanoví, že má být veřejná listina opatřena (malým) státním znakem, nelze opatření státním znakem nahradit otiskem úředního razítka, protože otisk úředního razítka je jednobarevný a státní znak je barevný?

Podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 352/2001 Sb., o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o užívání státních symbolů“), je na úředním razítku vyobrazen malý státní znak. Podle poslední věty téhož ustanovení je otisk úředního razítka jednobarevný. Z uvedeného tedy vyplývá, že zákon o užívání státních symbolů upravuje speciálně (odchylně od obecné úpravy) vyobrazení malého státního znaku pro účely otisku úředního razítka. Upozorňujeme, že zákon č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky, ve znění zákona č. 154/1998 Sb. (dále jen „zákon o státních symbolech“), sám o sobě nijak neupravuje užívání státních symbolů České republiky a jejich užívání se tedy řídí zvláštními právními předpisy. Proto je přípustné, aby zákon o užívání státních symbolů stanovil, že otisk úředního razítka je jednobarevný, přičemž malý státní znak na něm vyobrazený tím neztrácí statut malého státního znaku ČR. Kdybychom přijali opačný závěr, tedy že malý státní znak na úředním razítku není státním znakem, pak by takové razítko mohl užívat kdokoli bez omezení, čímž by celý institut úředního razítka pozbyl smysl.

Je třeba si přitom uvědomit, že užívání úředního razítka charakterizuje právě veřejné listiny (i když není nutně povinnou náležitostí veškerých veřejných listin). Použití otisku úředního razítka na rozhodnutích a jiných listinách osvědčujících důležité skutečnosti, vydávaných při výkonu státní moci, který byl svěřen oprávněným osobám zákonem nebo na základě zákona, je považováno za jednu z možností realizace práva k užití malého státního znaku na těchto listinách dané oprávněným osobám podle § 5 zákona o užívání státních symbolů. Takové listiny pak jsou listinami veřejnými jak ve smyslu § 567 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tak ve smyslu § 134 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, i ve smyslu § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Naopak na listinách, které nemají povahu veřejných listin, se úřední razítka používat nesmí.

S ohledem na výše uvedené se domníváme, že je-li určitá listina opatřena otiskem úředního razítka, je na ní z tohoto titulu malý státní znak ČR vyznačen. Pokud určitý právní předpis přímo nestanoví konkrétní požadavky na vyobrazení malého státního znaku ČR na dané veřejné listině, ale pouze stanoví, že by tato listina měla být opatřena (malým) státním znakem, lze považovat tuto podmínku za splněnou i v případě, že je na předmětné listině malý státní znak zobrazen pouze prostřednictvím otisku úředního razítka.

Uvedené samozřejmě nijak nebrání tomu, aby na určité listině byl zároveň vyobrazen v souladu se zákonem o státních symbolech malý státní znak ČR např. ještě v záhlaví či na jiném vhodném místě.

Pro úplnost dodáváme, že v českém právním řádu je poměrně časté, že zákon stanoví podmínku, že na určité veřejné listině má být státní znak ČR a konkrétní provedení svěří prováděcímu předpisu, přičemž ten ve vzoru listiny uvádí státní znak v černobílé podobě (ev. jednobarevném podtisku či vodotisku). Je tomu tak např. v případě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který ve svém ustanovení § 28 odst. 7 mj. stanoví, že na vysvědčeních, výučních listech a diplomech o absolutoriu je uveden státní znak České republiky, tyto dokumenty jsou veřejnou listinou a zároveň dává Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy oprávnění ke stanovení vzorů těchto dokumentů prováděcím předpisem. Tímto prováděcím předpisem je vyhláška č. 223/2005 Sb., o některých dokladech o vzdělání, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška pak na žádném z uvedených dokumentů nestanoví vyobrazení státního znaku v obecné – barevné podobě, ale vždy jen formou vodotisku a zároveň úředního razítka. Zákonnost, resp. ústavnost této vyhlášky nebyla nikdy zpochybněna a je ji tedy nutno považovat za platnou a účinnou. Vysvědčení, výuční listy i diplomy o absolutoriu vydané v souladu s touto vyhláškou jsou pak podle našeho názoru platnými veřejnými listinami i přesto, že neobsahují barevné vyhotovení malého státního znaku ČR.

Nad rámec výše uvedeného je třeba též zdůraznit, že ne každý nedostatek veřejné listiny způsobuje její nicotnost. V tomto ohledu odkazujeme na judikaturu vrcholných soudních institucí k problematice nicotnosti aktu (zejména Nejvyššího správního soudu a Nejvyššího soudu) i na doktrinální výklady.

Vydání stanoviska:

srpen 2014

(z č.j. MV-105892-1/VS-2014)

Schválil:

JUDr. Václav Henych, ředitel odboru všeobecné správy MV ČR